

A-4328-29

B. Ed. (Basic) (Sem. I) Examination March/April – 2015

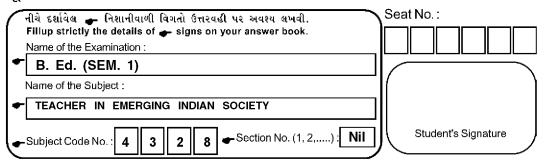
A-4328: Teacher in Emerging Indian Society A-4329: Course - 1001:

Teacher in Emerging Indian Society & Nai Talim

Time: Hours] [Total Marks: 50

A-4328: Teacher in Emerging Indian Society

સૂચના :

Ⴏ

- **૧** (અ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ **એક-બે** વાક્યોમાં લખો ઃ
 - (બધા જ પ્રશ્નો **ફરજિયાત** છે.)
 - (૧) ઔપચારિક કેળવણી એટલે શું ?
 - (૨) વૈશેષિક દર્શનના મૂળ પ્રણેતા કોણ હતાં ?
 - (૩) તત્ત્વજ્ઞાનની શિક્ષણમાં શું ભૂમિકા છે ?
 - (૪) આદર્શવાદની તરફેણ કરનારા ચિંતકોનાં નામ લખો.
 - (૫) સામાજિક હેતુના સ્વરૂપ લખો.
 - (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ૩૦થી ૪૦ શબ્દોમાં લખો : (ગમે તે **ચાર**)
 - (૧) કેળવણીનો શાબ્દિક અર્થ જણાવો.
 - (૨) આદર્શવાદ કેવા અભ્યાસક્રમને સ્વીકારે છે ?
 - (૩) તત્ત્વજ્ઞાન એટલે શું ?
 - (૪) સામાજિક હેતુનું મહત્ત્વ દર્શાવતા મુદ્દા લખો.
 - (૫) બિનસાંપ્રદાયિકતા એટલે શું ?

- (ક) નીચેના પ્રશ્નોના ૧૨૫થી ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : (ગમે તે ત્રણ) ૧૨
 - (૧) ''શિક્ષણ એક આજીવન પ્રક્રિયા છે.'' સમજાવો.
 - (૨) આદર્શવાદના મતે શિક્ષણના હેતુઓની ચર્ચા કરો.
 - (૩) વ્યવહારવાદની સંકલ્પના સમજાવી તેના અંતિમ સત્ય વિશેનો ખ્યાલ આપો.
 - (૪) બિનસાંપ્રદાયિકતા પર અસર કરતાં પરિબળોની ચર્ચા કરો.
- ર નીચેનામાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ ૧૫૦થી ૨૦૦ શબ્દોમાં લખો : ૧૦
 - (૧) ઔપચારિક અને અનૌપચારિક શિક્ષણનો તફાવત
 - (૨) તત્ત્વજ્ઞાન અને કેળવણી વચ્ચેનો સંબંધ
 - (૩) વ્યવહારવાદમાં ધ્યેય અને અભ્યાસક્રમ.
- 3 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ **૩૫૦**થી ૪૦૦ શબ્દોમાં લખો : (ગમે તે એક) **૧૫**
 - (૧) ભારતીય વિચારધારા યોગદર્શન, સાંખ્યદર્શન અને જૈનદર્શનની સંકલ્પના સમજાવી તેની શિક્ષણ પર અસર જણાવો.
 - (૨) સમાજમાં લોકશાહીને ધ્યાનમાં રાખી નીચેના મુદ્દાની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો :
 - સંકલ્પના
 - અસર કરતાં પરિબળો
 - મર્યાદાઓ.

ENGLISH VERSION

Instruction: As per the instruction of page no. 1.

- 1 (a) Answer the following in **one-two** sentences: 5
 - (All questions are compulsory)
 - (1) What is formal education?
 - (2) Who was the originator of Vaisheshik Darshan?
 - (3) What is the role of philosophy in education?
 - (4) Write the names of thinkers favouring idealism.
 - (5) Write the nature of social aim.

- (b) Answer the following questions in **30** to **40** words : 8 (any **four**)
 - (1) State the dictionary meaning of education.
 - (2) Which type of curriculum, is accepted by idealism?
 - (3) What is philosophy?
 - (4) Write the importance of social aim.
 - (5) What is secularism?
- (c) Answer the following questions in 125 to 150 words: 12 (any three)
 - (1) "Education is a life long process". Explain.
 - (2) Discuss the educational objectives suggested by idealism.
 - (3) Mention the concept of pragmatism and discuss the belief of ultimate truth of universe.
 - (4) Discuss the effective factors of secularism.
- Write short notes in 150 to 200 words from the following: 10 (any two)
 - (1) The differences between formal and informal education.
 - (2) The relationship between education and philosophy.
 - (3) Educational objectives and curriculum suggested by pragmatism.
- 3 Answer in 350 to 400 words the following questions: 15 (any one)
 - (1) Mention the concept of Yoga Darshan, Sankhya darshan and Jain darshan. Discuss its contribution to education practices.
 - (2) Write note in detail on democracy in the society by keeping the following points in your mind:
 - Concept
 - Effective factors
 - Limitations.

A-4329 : Course - 1001 Teacher in Emerging Indian Society & Nai Talim

સૂચના :

નીચે દર્શાવેલ 🚁 નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.	Seat No.:
Fillup strictly the details of - signs on your answer book.	
Name of the Examination : B. Ed. (BASIC) (SEM. 1)	
Name of the Subject :	 (
◆ 1001 - TEACHER IN EMERGING INDIAN SOCIETY & NAI TALIM	
→ Subject Code No.: 4 3 2 9 → Section No. (1, 2,): 2	Student's Signature

- ૧ (અ) નીચે આપેલા હેતુલક્ષી પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : (બધા પ્રશ્નો **ફરજિયાત** છે). **પ**
 - (૧) કેળવણીની વિભાવના લખો.
 - (૨) અવૈધિક કેળવણીનાં બે લક્ષણો જણાવો.
 - (૩) ઉદ્યોગ દ્વારા શિક્ષણનો અર્થ લખો.
 - (૪) સમૂહજીવન એટલે શું ?
 - (૫) વ્યવહારવાદની વ્યાખ્યા લખો.
 - (બ) નીચેનામાંથી ગમે તે ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર ૩૦ થી ૪૦ શબ્દોમાં આપો : ૮
 - (૧) અનૌપચારિક કેળવણીનાં લક્ષણો જણાવો.
 - (૨) પાઠ્યપુસ્તક કરતાં ચારિત્ર્ય ઘડતરનું મૂલ્ય વિશેષ કેવી રીતે ગણી શકાય ?
 - (૩) બુનિયાદી કેળવણીમાં રહેલ ઉદ્યોગ દ્વારા શિક્ષણ સિદ્ધાંતની સમજ આપો.
 - (૪) પ્રકૃતિવાદની બે વિશેષતા જણાવો.
 - (૫) સમૂહજીવનનું શિક્ષણમાં મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
 - (ક) નીચેનામાંથી ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોના ૧૨૫ થી ૧૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : ૧૨
 - (૧) આદર્શવાદની શૈક્ષણિક પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.
 - (૨) ઔપચારિક કેળવણીનાં લક્ષણો જણાવો.
 - (૩) શિક્ષણમાં માતૃભાષાનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
 - (૪) શિક્ષણમાં સ્વાલંબનનું મહત્ત્વ જણાવો.

નીચેનામાંથી ગમે તે બે ટૂંકનોંધ ૧૫૦ થી ૨૦૦ શબ્દોમાં લખો : 5 90 (૧) શિક્ષણના વ્યક્તિગત હેતુઓ (૨) સમવાય શિક્ષણ (૩) સહ-શિક્ષણ. નીચેના પ્રશ્નોના ૩૫૦ થી ૪૫૦ શબ્દોમાં ઉત્તર લખો : 3 **9 4** (૧) નીચેના મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખી કેળવણીની સવિસ્તર ચર્ચા કરો : (૧) સંકલ્પના (૨) કેળવણીનો સંકચિત અર્થ (૩) કેળવણીનો વ્યાપક અર્થ. (૨) પ્રકૃતિવાદના નીચેના મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો. (૧) પરિભાષા (૨) શૈક્ષણિક હેતુઓ (૩) અભ્યાસક્રમ (8) શિક્ષણ પદ્ધતિઓ (૫) અંતિમ ધ્યેય. ENGLISH VERSION **Instruction**: As per the instruction of page no. 4. 1 (a) Give answers of the following objective questions: 5 (All questions are **compulsory**.) (1) Write the concept of education. State the two characteristic of informal education. (2) Write the meaning of education through Udyog. (4) What is group life? Write the definition of pragmatism. Give answer in 30 to 40 words any four of the 8 (b) following: State the characteristics of non-formal education. **(1)** How can be said that character building is more important than the text book? Explain the principle of basic education through (3) Udyog. (4) State the two specialities of the naturalism.

Explain the importance of group life in education.

- (c) Give answers in **125** to **150** words any three of following:
 - (1) Discuss about educational method of idealism.
 - (2) State the characteristics of formal education.
 - (3) Explain the importance of mother tongue in education.
 - (4) State the importance of self-dependence in education.
- Write short notes on any two the following in 150 to 200 10 words:
 - (1) Individual objectives of education.
 - (2) Co-related education
 - (3) Co-education.
- Write answers of following questions in about 350 to 450 15 words:
 - (1) Discuss education in detail by keeping the following points in your mind:
 - (1) Concept
 - (2) Narrow meaning of education
 - (3) Wider meaning of education.
 - (2) Discuss the following points of naturalism:
 - (1) Concept
 - (2) Educational objectives
 - (3) Curriculum
 - (4) Method of teaching
 - (5) Last goal.

A-4328-29 6 [100]